EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

July 2024 | SV

Grassroots View – säsong 4, avsnitt 6 – Ekonomisk styrning: Europa vid ett vägskäl

Välkommen till Grassroots View, Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs (EESK) podcast. I detta avsnitt gör vi en djupdykning i den ekonomiska styrningens komplexitet och det europeiska ekonomiska landskapets utmaningar. Du kommer att få insikt i graden av samsyn mellan EU-länderna om den ekonomiska styrningen och de svåra val som EU måste göra för att anpassa ekonomin till 2000-talets omständigheter.

Deltagarna består av **Luca Jahier**, tidigare EESK-ordförande och nuvarande ordförande för EESK:s grupp för den europeiska planeringsterminen, **Margarida Marques**, ledamot av Europaparlamentet i Gruppen Progressiva förbundet av socialdemokrater, **Maria Demertzis**, forskare vid Bruegel, och **Maria Tadeo**, Brysselbaserad korrespondent. (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT

- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

LEDARE

Ledare

Vi behöver ett EU där ungdomars röst gör skillnad

Det nyvalda Europaparlamentet kommer att hålla sitt första plenarsammanträde i juli. Även om parlamentet behåller sin prodemokratiska majoritet är det en oroande trend att de högerextrema och EU-skeptiska krafterna vuxit sig starkare efter valet i juni. Vi såg också att allt fler i den yngre generationen valde att rösta på högerextrema partier och att denna åldersgrupp helt klart är mottaglig för en sådan trend. Det är nu dags för de demokratiska krafterna att ta ansvar, arbeta tillsammans och visa ett tydligt engagemang för ett starkt EU där ungdomars röst gör skillnad.

Det är absolut nödvändigt att involvera ungdomar i EU:s beslutsfattande om vi ska kunna skapa ett resilient, hållbart och framåtblickande EU. Vi måste fördubbla våra ansträngningar att till fullo ta fasta på ungdomars åsikter i de åtaganden som görs på EU-nivå. Det bör inte bara vara i samband med val som ungdomars röst räknas. EESK anser att vi måste hitta metoder som innebär att ungdomar regelbundet kan ge uttryck för sina åsikter.

Att öppna EESK:s dörrar för ungdomar – även från kandidatländerna – är en av prioriteringarna för min mandatperiod. I maj 2024 blev EESK den första EU-institution som tillämpade ungdomstestet – ett verktyg för att se till att nya förslag gynnar ungdomar – på sina politiska rekommendationer.

Genom att tillämpa ungdomstestet på våra yttranden ser vi till att ungdomars perspektiv får genomslag i politiken, att vi tar hänsyn till hur ungdomar påverkas och att vi mildrar de eventuella negativa konsekvenser som politiken kan få för dem.

Före införandet av ungdomstestet genomförde vi ett pilotprojekt för att se hur ett sådant test skulle fungera i praktiken. Ungdomar från såväl EU:s medlemsstater som andra länder deltog i våra sammanträden och hjälpte till med utarbetandet av våra yttranden. Det var inspirerande att se deras engagemang, entusiasm, lysande idéer och goda kunskaper. Det har nu gått att ansöka till EESK:s officiella ungdomstest och ansökningstiden gick ut den 30 juni. Jag vill tacka alla ungdomsföreträdare som deltog i pilotprojektet och medlemmarna i EESK:s ungdomsgrupp för deras engagemang för att ungdomstestet skulle se dagens ljus.

EU behöver unga människor. Därför måste EU:s institutioner följa vårt exempel, så att ungdomar kan driva på utvecklingen inom EU. Europaparlamentet kommer att ta form under nästa månad, kommissionen kommer att förbereda sig inför nästa mandatperiod som inleds i höst och vi inom EESK kommer att fortsätta vår satsning på ungdomar. Det är nu hög tid att gå ett steg längre!

Så här i början av sommaren vill jag ta tillfället i akt och framföra ett varmt tack till alla kollegor som har gjort det möjligt att uppnå ytterligare en milstolpe för vår kommitté.

Oliver Röpke

EESK:s ordförande

KOMMANDE EVENEMANG

12 juli 2024

Ingen får lämnas utanför: EU:s åtagande för sällsynta sjukdomar

15 juli 2024

Våld mot kvinnor som en människorättsfråga

18–19 september 2024

EESK:s plenarsession

RAKT PÅ SAK

EU:s ungdomstest är ett verktyg som syftar till att garantera att ungdomar deltar mer i beslutsfattandet. Ansökningsperioden till EESK:s upplaga av EU:s ungdomstest har just löpt ut, och ordföranden för EESK:s ungdomsgrupp, Katrīna Leitāne, berättade för oss vad testet skulle innebära för de ungdomsorganisationer som valts ut att delta i EESK:s arbete.

EESK INKLUDERAR UNGDOMSFÖRETRÄDARE I SITT ARBETE

Av Katrīna Leitāne, ordförande för EESK:s ungdomsgrupp

Ungdomars intressen är underrepresenterade i det globala beslutsfattandet, men ungdomar är redo, villiga och kapabla att bidra. Att inkludera ungdomars perspektiv i EESK:s verksamhet kommer att leda till en mer representativ och resilient EU-politik. I egenskap av den främsta mötesplatsen för det civila samhället inom EU bör EESK vara den EU-institution som gör ungdomars röster hörda.

Under ett antal år har EESK arbetat med frågan om hur ungdomars åsikter kan få större genomslag i kommittén arbete och i EU:s beslutsprocess. EESK:s ungdomsgrupp inrättades för ett år sedan för att formalisera ungdomars deltagande. Genom yttrandet ”EU:s ungdomstest”, som offentliggjordes i september 2022, blev EESK den första EU-institution som åtog sig att genomföra detta ungdomstest. I april 2024 tog EESK ytterligare ett stort steg framåt genom att godkänna metoden för att tillämpa **EU:s ungdomstest inom EESK**.

EU:s ungdomstest är ett verktyg som syftar till att stärka ungdomars deltagande och till att ungdomars perspektiv beaktas i beslutsfattandet. Det omfattar samråd, konsekvensbedömning och åtgärder för att begränsa eventuella negativa effekter. Inom EESK innebär detta att ungdomsföreträdare kommer att samarbeta med EESK:s ledamöter under utarbetandet av vissa yttranden. Rent konkret kommer ungdomsföreträdare att delta i sammanträden och hearingar, lämna skriftliga bidrag och eventuellt följa upp yttrandenas genomslag. En ungdomsföreträdare per yttrande kommer att arbeta på alla berörda ungdomsorganisationers vägnar.

Initiativet befinner sig för närvarande i genomförandefasen. I juni i år kunde ungdomsorganisationer ansöka om att delta och EESK mottog över 100 ansökningar. De ungdomsorganisationer som väljs ut kommer regelbundet att informeras om nya kommande yttranden och tillfrågas om de vill arbeta med ett visst yttrande. Sektionernas och CCMI:s presidier kommer i slutändan att besluta om vilka yttranden som ska gå genom EU:s ungdomstest inom EESK.

Erfarenheterna från ett mycket framgångsrikt pilotprojekt har hjälpt ungdomsgruppen att lägga grunden till denna metod. EESK:s samtliga sektioner och CCMI valde ut ett yttrande vardera och lyckades involvera totalt 20 ungdomsföreträdare. Ämnena för dessa yttranden varierade, från den europeiska planeringsterminen till försvaret av demokratin.

EESK:s ungdomsgrupp arbetar med att försöka hitta det bästa sättet att på ett meningsfullt sätt involvera olika ungdomsorganisationer. Nästa steg blir nu att börja tillämpa initiativet och regelbundet se över och förbättra det under resans gång!

Vill du veta mer? Då hittar du ytterligare information på vår webbplats för EU:s ungdomstest inom EESK. Du kan också skicka ett mejl till sekretariatet på youtheesc@eesc.europa.eu.

VÅR HEMLIGA GÄST

Ungdomarna i Albanien kommer att spela en oerhört viktig roll när det gäller att föra landet närmare EU. Deras vilja att driva på för förändring och deras EU-entusiasm underbyggs dock sällan av tillräckliga resurser, så att de på ett meningsfullt sätt kan delta i olika program och projekt och i beslutsfattandet. Det som krävs är en samordning av samtliga berörda parter med särskild inriktning på ungdomar, skriver vår **hemliga gäst Dafina Peci**, verkställande direktör för Albaniens nationella ungdomskongress.

Dafina Peci blev verkställande direktör för Albaniens nationella ungdomskongress 2016, efter att ha varit dess ordförande två år i rad. Sedan 2017 har Dafina också undervisat på institutionen för statsvetenskap vid universitetet i Tirana. Hon var medlem i den arbetsgrupp som inrättade det regionala samarbetskontoret för ungdomsfrågor och företrädde därefter Albanien i det regionala samarbetskontorets ledningsgrupp samtidigt som hon var ungdomsföreträdare i dess styrelse. Hon har en kandidatexamen i statsvetenskap och internationella relationer och en magisterexamen i regionalpolitik och säkerhet. Hon har också avslutat en forskarutbildning med inriktning på säkerhet efter konflikter och uppbyggnad av institutioner för fred och medling.

PÅ SIN VÄG MOT EU-MEDLEMSKAP MÅSTE ALBANIEN INGÅ PARTNERSKAP MED SINA UNGA OCH DET CIVILA SAMHÄLLET

Av Dafina Peci, verkställande direktör, KRK (Albaniens nationella ungdomskongress)

Unga är viktiga samarbetspartner här och nu, och inte bara i egenskap av framtida ledare. Deras drivkraft, fantasi och vilja att förverkliga bra idéer är avgörande för att föra samhället framåt. Aktivt ungdomsengagemang främjar demokratiska värden, sociala framsteg och personlig utveckling, och ger beslutsfattarna fördjupad kunskap om problem de måste ägna sig åt.

Unga i Albanien förhåller sig mycket entusiastiskt till EU-integrationen, men denna entusiasm bygger inte på gedigen information, kunskap eller möjligheter att delta.

Albanien skulle tjäna stort på att ge ungdomar möjlighet att delta på ett meningsfullt sätt i program och projekt. Det skulle hjälpa unga albaner att formulera sina behov och prioriteringar och vidta åtgärder för att åstadkomma de förändringar de önskar se.

Albaniens nationella ungdomskongress har i sitt arbete med ungdomsengagemang fokuserat på att förstå i vilken mån aktivism inom det civila samhället och ungdomars deltagande har förändrat samhället. För att stärka ungas insatser och deltagande med anledning av Albaniens EU-integrationsprocess är det absolut nödvändigt att vi på allvar beaktar de lärdomar som dragits, och det med avstamp i starka partnerskap som prioriterar unga, investerar i unga som en värdefull tillgång och främjar större synergieffekter mellan alla berörda parter. Enligt min mening är detta helt avgörande.

Partnerskap med unga och det civila samhället kan ge skjuts åt EU-integrationen i Albanien

Utöver att det är till dem vi ställer vårt hopp, är unga även de främsta aktörerna för förändring och hjälper Albanien att komma vidare – inte bara i riktning mot en bättre framtid utan även för bästa möjliga nutid. Unga besitter mod, ideal och vilja att förverkliga de mest ofattbart komplicerade koncepten. Tonåringars aktiva deltagande i samhället gynnar inte bara deras personliga och sociala utveckling, utan främjar även ett mer demokratiskt samhälle och ger beslutsfattarna värdefulla infallsvinklar till en rad frågor och tendenser som måste bemötas. Det vore ytterst fördelaktigt för Albanien att främja ungas egenmakt och engagemang genom att de ges möjlighet att delta på ett meningsfullt sätt i verksamhet och program som tillgodoser deras behov och mål.

Deltagande är inte bara ett grundläggande människorättsligt koncept, utan är också ett sätt att i praktiken främja ett aktivt medborgarskap för alla. Att gå och rösta och att ställa upp som kandidat i val är avgörande aspekter av det demokratiska deltagandet, men ungas deltagande i vardagslivet består av så mycket mer än det. Förutsättningarna för ett aktivt medborgarskap utgörs av t.ex. rätten och möjligheterna att delta, men vilar också på tillgången till medel, utrymme, verktyg och, när så krävs, ekonomiskt stöd. Detta för att kunna påverka beslutsfattandet och delta i åtgärder och verksamhet som stärker och stöder samhället och gör det mer motståndskraftigt.

I detta hänseende är det viktigt att utvidga nätverken för organisationer i det civila samhället så att fler möjligheter att involvera och ge egenmakt åt ungdomar tillhandahålls. Inom det civila samhällets organisationer kan man arbeta med att hitta bästa praxis, lära av varandra, utbyta information och upptäcka nya idéer, och detta genom att samarbeta, bygga nätverk och skapa synergieffekter. Det gör det dessutom möjligt för dem att dra nytta av ytterligare finansiering på de områden där deras arbete överlappar och att samordna politik och program. Unga ges också egenmakt genom det arbete som utförs av organisationer i det civila samhället, vilket samtidigt bidrar till att stärka representationen och deltagandet av grupper av unga i samhället.

Genom att slå in på en väg med social, kulturell och ekonomisk utveckling i syfte att utnyttja den potential och innovation som unga kan tillföra det albanska samhället hoppas jag att denna utvidgning tar form och blir ett slags upprop som manar unga och det civila samhället till aktivism.

Vägen framför oss är lång och många insatser återstår för att stärka ungas meningsfulla aktiva deltagande, representation och ledarskap i samhället. Att involvera ungdomar bör också innebära att man skapar, och ger unga företräde till, utrymmen där de ges tillgång till information och möjligheter till dialog och kunskapsutbyte med andra unga, berörda parter och beslutsfattare.

EN FRÅGA TILL ...

Nästan hälften av praktikanterna i EU är oavlönade och många har ”falska” praktikplatser där de utnyttjas som billig arbetskraft utan tillgång till socialt skydd eller andra rättigheter. Kommissionens nyligen framlagda förslag om att förbättra kvaliteten på praktikprogram i EU har, även om det välkomnades som ett steg i rätt riktning, kritiserats för att inte gå tillräckligt långt. Vi bad föredraganden för yttrandet ”Praktikantdirektivet och förstärkta kvalitetskriterier för praktikprogram”, **Nicoletta Merlo**, att belysa EESK:s syn på kommissionens förslag och dela med sig av EESK:s förslag om hur man kan förbättra praktikprogrammens kvalitet och se till att de är tillgängliga för alla – inte bara för ungdomar som har råd med det.

HÅRDARE TAG MOT UTNYTTJANDET AV PRAKTIKANTER

Av Nicoletta Merlo

Praktikprogram ger ungdomar möjlighet att bekanta sig med arbetslivet i väglednings- och utbildningssyfte. De har utvecklats avsevärt i hela EU, bland annat tack vare den europeiska ungdomsgarantin. Rådets rekommendation om kvalitetskriterier för praktikprogram från 2014 gav medlemsstaterna värdefulla riktlinjer för genomförandet av instrumentet.

Tyvärr har det med tiden uppstått missbruk av och snedvridningar i genomförandet av praktikprogram, med ett ökat utnyttjande av unga praktikanter som används för att ersätta arbetstagare som billig arbetskraft utan tillgång till lämpliga skyddsåtgärder och socialt skydd.

EESK stöder därför kommissionens mål att förbättra kvalitetskriterierna för praktikprogram i EU, särskilt när det gäller att stärka lärande- och utbildningsinnehållet och bekämpa missbruk och felaktig användning av praktikprogram.

I kommissionens båda förslag – som omfattar en uppdaterad rådsrekommendation och ett direktiv – tas dock bara några av problemen upp, och de har vissa problematiska aspekter:

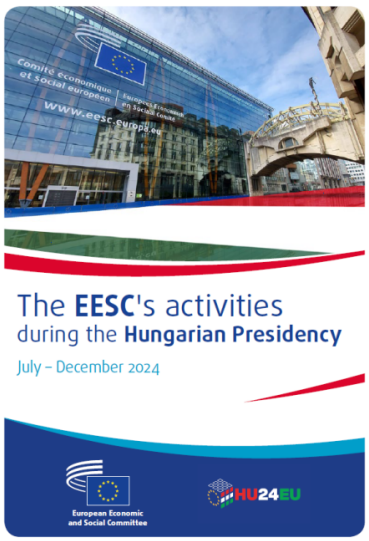
- De avser utan åtskillnad alla former av praktik och tar inte tillräcklig hänsyn till de rådande skillnaderna mellan de olika typerna av praktik och deras syften eller deras olika användningsområden i medlemsstaterna.
- Nödvändiga åtgärder för att förhindra missbruk av praktikprogram i tidigare led planeras inte, och det saknas bindande regler för att höja kvalitetsnormerna.
- När det gäller förslaget till direktiv begränsar det restriktiva tillämpningsområdet, som enbart omfattar praktikanter som betraktas som arbetstagare eller som befinner sig i ett anställningsförhållande, vilket är fallet i mindre än hälften av medlemsstaterna, antalet personer som kan dra nya av det och gör att de förväntade resultaten riskerar att inte kunna uppnås.

För att förbättra praktikprogrammens kvalitet bör man enligt min mening först och främst fastställa minimikvalitetskriterier för varje typ av praktik, och begränsa användningen av dem i tidigare led. Dessa kriterier bör tillhandahålla grundläggande garantier och ett starkt fokus på utbildning samt åtaganden om att motverka alla fall av missbruk med lämpliga åtgärder, bland annat genom ett stärkt inspektionssystem.

För att ge alla möjlighet att göra praktik skulle det dessutom – även om vi inte generellt kan tala om löner, eftersom praktikanter i de flesta fall inte betraktas som arbetstagare och praktik oftast inte betraktas som ett anställningsförhållande – vara viktigt att sätta stopp för oavlönade praktikplatser genom en obligatorisk ersättning som inte bara bygger på de arbetsuppgifter och det ansvar som praktiktjänstgöringen medför, utan även tar hänsyn till eventuella utgifter som praktikanterna måste ådra sig för att kunna göra praktik.

Slutligen bör större hänsyn tas till den roll som arbetsmarknadens parter kan spela i genomförandet av bestämmelserna på nationell nivå samt i övervakningen och kontrollen av användningen av instrumentet.

NEW PUBLICATIONS

EESK publicerar en broschyr om sin verksamhet under det ungerska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd

Den 1 juli tog Ungern över ordförandeskapet för Europeiska unionens råd och kommer att spela en avgörande roll vid EU:s roder.

I en tid av politisk förnyelse i kölvattnet av valet till Europaparlamentet avser EESK att vara en ansvarsfull partner till det ungerska ordförandeskapet och spela en avgörande roll i utformningen av vissa av de politiska prioriteringarna under den kommande lagstiftningscykeln.

På begäran av det ungerska ordförandeskapet kommer kommittén att utarbeta tio förberedande yttranden. Läs vår nya broschyr för att få veta mer och ta reda på vilka de ungerska EESK-ledamöterna är och vilka

organisationer de företräder. (cw)

EESK-NYHETER

Fokus på ungdomar i EU: kommitténs banbrytande ungdomstestinitiativ tar fart

EESK har betonat vikten av att införliva ungdomsperspektiv i EU:s politik och uppmanat ungdomsorganisationer att delta i EESK:s ungdomstest, ett initiativ för att ungdomar ska få större gehör i beslutsfattandet.

EESK uppmuntrade nyligen ungdomsorganisationer att ansöka om deltagande i EESK:s ungdomstest före den 30 juni 2024. Organisationer vars ansökan beviljats kommer att få välja yttranden som de vill påverka, delta i sammanträden och hearingar och lämna skriftliga bidrag. Organisationer kan delta om de är demokratiskt etablerade och upprätthåller principerna i den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och om deras verksamhetsgrenar eller beslutsfattande organ leds av ungdomar.

Under det senaste året har EESK testat denna strategi som gör det möjligt för ungdomsföreträdare i hela Europa att bidra till diskussioner om viktiga frågor såsom demokrati, den gemensamma jordbrukspolitiken eller ungdomars deltagande i förbindelserna mellan EU och Storbritannien. Efter en framgångsrik pilotfas bestämdes det att projektet skulle bli ett permanent verktyg, och EESK uppmanar nu andra EU-institutioner att vidta liknande åtgärder.

Ungdomsföreträdare som nyligen uttryckte sig i en plenardebatt sade sig vara nöjda med detta initiativ, som säkerställer deras inflytande utöver traditionellt ungdomscentrerade ämnen som klimatkrisen.

EESK:s ordförande **Oliver Röpke** beskrev initiativet som ett mycket viktigt politiskt åtagande och betonade behovet av ett ständigt ungdomsengagemang i EU:s beslutsprocess. Enligt honom bör inte demokratiska val vara ungdomarnas enda möjlighet att göra sig hörda. Tack vare ungdomstestet kan de regelbundet bidra till EU:s politik.

Katrīna Leitāne, ordförande för EESK:s tillfälliga ungdomsgrupp, kommenterade framstegen när det gäller att införliva ungdomarnas perspektiv i EU:s beslutsfattande. Hon påpekade att ungdomstestet är ett levande dokument som kommer att anpassas med tiden. **Elias Dray**, vice ordförande för Europeiska ungdomsforumet, lovordade EESK för dess ledarskap och uppmuntrade ungdomsorganisationerna att ansluta sig till initiativet så att de kan påverka framtida EESK-yttranden.

Även Albaniens barn- och ungdomsminister **Bora Muzhaqi** deltog i EESK:s plenarsession. Beslutsfattarna i hennes land strävar efter att göra Albanien till en förebild på det ungdomspolitiska området och visar värdet

av att ha myndighetspersoner som är särskilt ansvariga för ungdomsfrågor. ”Jag tror verkligen att vårt arbete med och för ungdomar i dag förbereder dem för framtiden ... Vi ger dem möjligheten att sätta sin prägel på dagens värld och se till att de ärver en hållbar planet med ekologisk mångfald.”

EESK:s utmärkta arbetsförbindelser med Albanien visar på att gränsöverskridande partnerskap spelar en viktig roll när det gäller att främja ungdomars deltagande på alla förvaltningsnivåer.

EESK driver detta initiativ sedan september 2022, då kommittén antog ett yttrande om EU:s ungdomstest. Även genom andra pågående insatser, bland annat det årliga evenemanget ”Ditt Europa, din mening!”, ger kommittén prov på sitt ständiga engagemang för att öka ungdomars deltagande i EU:s beslutsprocess.

Årets rekommendationer från evenemanget, som hölls i mars 2024, riktar sig till de tillträdande EU-ledarna och finns tillgängliga online. (ks)

Tillsammans mot hatet: européer lovar att bekämpa det hat som sprider sig i Europa

Mot bakgrund av att hatpropagandan och hatbrotten ökar i skrämmande takt går det civila samhället, medborgare och institutioner samman och trappar upp insatserna mot alla former av hat, för att sända budskapet att det inte finns något rum för hat i EU.

EESK ansluter sig till EU:s insatser för att få bukt med det hat som har ökat i en alarmerande omfattning inom EU och innebär att grupper och enskilda individer i allt högre grad attackeras på grund av sin tro, sin ras, sitt etniska ursprung, sitt kön, sin sexuella läggning eller sina politiska åsikter.

Under en högnivådebatt vid EESK:s plenarsession i maj, där yttrandet Inget rum för hat: ett Europa enat mot hat antogs, framförde kommittén sitt budskap att den är fast besluten att, tillsammans med medborgare och institutioner, göra mer för att bekämpa hatet både på och utanför nätet. I samband med detta fördömde EESK alla former av hat, och välkomnade Europeiska kommissionens meddelande på samma tema.

”Vi har alla ett ansvar för att bekämpa hatet”, sade EESK:s ordförande **Oliver Röpke**, som inledde debatten vid EESK:s plenarsession. ”För att ta itu med det på ett effektivt sätt måste vi alla arbeta tillsammans – politikerna, det civila samhället och medborgarna. Endast tillsammans, och i dialog, kan vi bekämpa och komma till rätta med den ökande fientligheten i vårt samhälle, som är ett verkligt hot mot vår demokrati.”

Debatten samlade ledande tjänstemän från Europeiska kommissionen och den belgiska regeringen samt företrädare för medborgare och organisationer i det civila samhället (bland annat ILGA-Europe och Europeiska antirasistiska nätverket) till en diskussion med fokus på det ökande hatet och våldet.

Den senaste tidens attacker mot politiker har blottlagt djupa motsättningar i det europeiska samhället. Statistiken visar att antalet antimuslimska och antisemitiska budskap fördubblades under 2023. Till dem

som ofta drabbas hör hbtqi+-personer, personer av afrikansk härkomst och migranter. Kvinnohat är också ett mycket vanligt fenomen. En nyligen genomförd analys av onlinemeddelanden inom EU visar att antalet meddelanden som sprider hat har ökat med 30 % sedan början av 2023.

Kommissionens meddelande Inget rum för hat: ett Europa enat mot hat är en uppmaning att agera, stå upp mot hatet och höja våra röster till stöd för tolerans och respekt.

”De värden som fastställs i EU-fördraget innebär ett tydligt förbud mot hatbrott och hatpropaganda. Tyvärr har vi observerat en ökning av båda dessa fenomen på senare tid”, sade **Dubravka Šuica**, kommissionens vice ordförande med ansvar för demokrati och demografi.

I sitt yttrande uppmanade EESK EU att anta en övergripande strategi och bekämpa hat baserat på alla mänskliga egenskaper som omfattas av ett särskilt skydd, och att använda samma strategi för att ”bekämpa alla typer av hat”. (ll)

2004 års framgångssaga banar väg för framtida EU-utvidgningar

Vid sin plenarsession i maj diskuterade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) lärdomarna från EU:s utvidgning 2004. På grund av den nuvarande geopolitiska situationen och säkerhetssituationen har frågan om ytterligare utvidgningar blivit brådskande för EU.

I samband med sin plenardebatt om den stora utvidgningen 2004 välkomnade EESK talare som spelade en viktig roll i den förhandlingsprocessen, däribland **Jarosław Pietras**, f.d. polsk statssekreterare med ansvar för EU-anslutningen, **László Andor** från Ungern, generalsekreterare för stiftelsen för europeiska progressiva studier, samt **Štefan Füle** från Tjeckien, f.d. kommissionsledamot med ansvar för utvidgning.

Under diskussionen betonade deltagarna att EU – som först på senare tid fått ett återuppväckt intresse för fler utvidgningar – måste tillhandahålla en tydlig färdplan för kandidatländernas anslutning. Låt dem inte stå och knacka på dörren alltför länge, för då tappar utvidgningsprocessen sin trovärdighet.

”20-årsjubileet visar inte bara att en avsevärd milstolpe har passerats utan också att EU:s utvidgningsprocess fortsätter att vara en framgångssaga, då fler länder vill gå med”, noterade EESK:s ordförande **Oliver Röpke**.

”Utvidgningen är en omvandlingsprocess hos båda parter, som medför fördelar inte bara för kandidatländerna utan även för EU:s medlemsstater”, konstaterade **Jarosław Pietras**.

Štefan Füle, som nu är ordförande för EPC:s (European Policy Centre) arbetsgrupp för EU:s utvidgning, betonade att ”vi måste förbereda både kandidatländerna och EU:s medlemsstater inför den nya utvidgningsvågen”.

Tinatin Akhvlediani, forskare vid CEPS (Centre for European Policy Studies) enhet för EU:s utrikespolitik, talade om drivkraften bakom 2004 års utvidgning. Hon framhöll de ekonomiska aspekterna av utvidgningen, med tanke på att kandidatländerna vid den tidpunkten befann sig en besvärlig ekonomisk situation. Den viktigaste drivkraften för den framtida utvidgningen i detta läge är dock säkerheten.

Enligt **László Andor** var rättsstatsprincipen en av de frågor där man brast vid utvidgningen 2004, eftersom EU inte lyckades skapa de rätta verktygen för att hantera frågan. Detta ledde till att man nyligen införde en villkorlighetsmekanism för rättsstatsprincipen.

I september kommer EESK att hålla ett toppmöte om utvidgningen med det civila samhället och bjuda in alla kandidatlandsledamöter att delta i kommitténs plenarsession för första gången någonsin.

Det krävs en stark och inkluderande sammanhållningspolitik för att EU:s utvidgning ska krönas med framgång

Vid sin plenarsession i maj antog EESK två yttranden i vilka kommittén betonade den avgörande roll som sammanhållningspolitiken, EU:s främsta finansieringsinstrument för regional utveckling, kommer att spela i samband med framtida utvidgningar. Kommittén anser bland annat att efterlevnadsverktyg bör inkluderas i anslutningsfördragen för att komma till rätta med eventuella utmaningar efter anslutningen, till exempel utvandring och bristande respekt för rättsstatsprincipen.

I sina senaste rekommendationer betonade EESK vikten av att inkludera och stärka organisationerna i det civila samhället, så att sammanhållningsfonderna används på ett ändamålsenligt sätt. Det är genom att titta närmare på resultaten på det regionalpolitiska och sociala planet som vi kan bedöma om sammanhållningspolitiken är framgångsrik eller ej, inte genom att bara mäta omfattningen av de ekonomiska investeringarna. Det är viktigt att stärka den offentliga förvaltningen för att uppnå sammanhållning.

Under den diskussion som ägde rum under plenarsessionen med **Elisa Ferreira**, kommissionsledamot med ansvar för sammanhållning och reformer, och Europeiska regionkommitténs ordförande **Vasco Alves Cordeiro** framhölls vikten av föranslutningsstöd och åtgärder för att stärka organisationerna i det civila samhället.

EESK:s ordförande **Oliver Röpke** och andra talare betonade behovet av en stark sammanhållningspolitik för att ta itu med utmaningarna i samband med EU:s utvidgning och förhindra ett splittrat EU. Att skräddarsy stödet till kandidatländernas regioner är av avgörande betydelse för freden och välståndet. Andra viktiga rekommendationer handlade om att satsa mer på utbildning, involvera organisationerna i det civila samhället och tillämpa särskilda mekanismer för länder såsom Ukraina.

EESK noterade också de mer övergripande konsekvenser som utvidgningen kommer att få för EU:s nuvarande medlemsstater och betonade behovet av ytterligare stöd till de regioner som påverkas. I den

nionde sammanhållningsrapporten framhålls vikten av anpassning till nya utmaningar genom att investera i små och medelstora företag, stärka den lokala förvaltningen och verka för att underrepresenterade grupper ges tillträde till arbetsmarknaden. En dynamisk sammanhållningspolitik är av avgörande betydelse för att frigöra EU:s ekonomiska potential, så att de nya medlemsstaterna kan integreras på ett effektivt sätt. (tk)

Nuklearmedicin – en topprioritering i kampen mot cancer

Nuklearmedicin och försörjningen av radioisotoper måste vara en topprioritering för Europeiska unionen om vi vill garantera lika tillgång till cancerbehandling för alla patienter i Europa.

EU och medlemsstaterna bör se till att finansiering finns tillgänglig för medicinsk strålnings- och kärnteknik. Samtidigt bör de också intensifiera sitt samarbete för att undanröja rättsliga hinder för försörjningen av radioisotoper och minska sitt beroende av tredjeländer när det gäller råvaror.

Med detta slutmål för ögonen vill EESK, genom sitt yttrande Europas plan mot cancer: drivkrafter för att trygga försörjningen av medicinska radioisotoper som antogs vid plenarsessionen i maj, betona att vi måste göra allt som står i vår makt i kampen mot cancer.

Föredragandena **Alena Mastantuono** och **Philippe Charry** var båda fullt övertygade om att det enda sättet att bättre trygga försörjningen av radioisotoper i Europa och tillgodose patienternas ökande efterfrågan är om vi fattar djärva politiska beslut och om vi har en sund reglering.

Varje år drar upp till 10 miljoner europeiska patienter nytta av nuklearmedicinsk avbildning i samband med diagnostiseringen av olika sjukdomar såsom cancer och hjärtsjukdomar. Strålnings- och kärnteknik där radioisotoper används är avgörande i kampen mot cancer i alla delar av vårdkedjan, såväl för tidig upptäckt, diagnos och behandling som för palliativ vård. (mp)

Besegra cancer genom vaccination

I och med att antalet cancerfall och cancerrelaterade dödsfall ökar i alarmerande takt i hela EU efterlyser Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) nödvändiga åtgärder för att förebygga cancer, eftersom omkring 40 % av cancerfallen anses kunna förebyggas.

Vid sin plenarsession i maj antog EESK ett yttrande i vilket man välkomnar kommissionens förslag till rådets rekommendation om cancer som kan förebyggas genom vaccination, som ett uppföljningsinitiativ till EU:s

plan mot cancer.

Yttrandet är inriktat på vaccination mot humant papillomvirus (HPV) och hepatit B (HBV), eftersom vaccination kan förhindra flera typer av cancer som orsakas av dessa virus.

EESK betonar behovet av lämplig information, utbildning och kommunikation för att uppmuntra målgrupperna att vaccinera sig. Man betonar även den viktiga roll som allmän-, familje- och skolläkare samt civilsamhällesorganisationer spelar i denna strävan.

Milena Angelova, föredragande för yttrandet om *cancer som kan förebyggas genom vaccination*, noterar: ”Vi måste bekämpa stigmatiseringen och felaktiga föreställningar kring vacciner. Exempelvis finns det en felaktig uppfattning om endast unga flickor behöver vaccinera sig. Det stämmer inte. För att utrota dessa virus (HPV, HBV) måste vi också inbegripa pojkar och deras föräldrar.” Alla måste ha tillgång till vaccin.

Det är oerhört viktigt att vända den skeptiska trenden, tillägger medföredraganden, **Sára Felszeghi**. Att bekämpa felaktig information och desinformation är en viktig del i arbetet med att uppmuntra människor att gå och vaccinera sig.

EESK efterlyser ett helhetsgrepp för att bekämpa cancer, med ett välfungerande och integrerat system för förebyggande i alla dess former, inbegripet primärprevention (vaccination, hälsosam livsstil), sekundärprevention (screening) och tertiärprevention (vård och rehabilitering).

Milena Angelova bekräftar att medlemsstaterna måste utöka sin samordning och utbyta bästa praxis för att bli mycket effektivare i kampen mot cancer och öka vaccinationstäckningen i hela EU. Det är av yttersta vikt att förebyggande av cancer betraktas som en politisk prioritering. (sg)

EU:s klimatmål för 2040 stakar ut vägen mot klimatneutralitet senast 2050

Kommissionen har föreslagit målet att minska utsläppen av växthusgaser med 90 % senast 2040, med siktet inställt på klimatneutralitet senast 2050. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) ställde sig bakom detta mål vid plenarsessionen i maj och betonade att det är förenligt med de vetenskapliga rekommendationerna om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader Celsius.

Genom att ge sitt stöd framhäver EESK vikten av att alla drar sitt strå till stacken i de globala klimatinsatserna samtidigt som man värnar den europeiska industrins konkurrenskraft under omställningen till en koldioxidsnål ekonomi. **Teppo Säkkinen**, föredragande för yttrandet ”EU:s klimatmål för 2040”, betonade behovet av ett koldioxidfritt elsystem senast 2040 i syfte att påskynda minskningen av koldioxidutsläpp från industri, transport och byggnader, och förespråkade att verkliga utsläppsminskningar ska uppnås genom utfasning av fossila bränslen.

EESK varnar för riskerna med ett alltför stort beroende av koldioxidupptag, på grund av risker såsom skogsbränder och skadegörare, och efterlyste ett välavvägt förhållningssätt till utsläppsminskningar och koldioxidupptag. När EU:s klimatpolitik går in i nästa fas bör den inriktas på investeringar samt på att skapa en robust ekonomi, förbättra energisäkerheten och skapa arbetstillfällen av hög kvalitet. Uppnåendet av målet om en utsläppsminskning på 55 % senast 2030 och genomförandet av 55 %-lagstiftningen är avgörande i detta sammanhang.

EESK efterfrågar att elproduktionssektorn ska vara koldioxidfri senast 2040 och att även uppvärmning och kylning ska ske koldioxidfritt därefter. Tillgång till ren energi till ett överkomligt pris är grunden för utfasningen av fossila bränslen inom industrin, byggnader och transport.

EESK föreslår även ett utsläppsminskningsmål för den jordbruksbaserade livsmedelssektorn, som utarbetas genom dialog med jordbrukare och andra berörda parter i syfte att säkerställa livsmedelstryggheten och som tar EU:s olika naturförhållanden i beaktande.

Allmänhetens stöd och berörda parters engagemang är avgörande för att uppnå målet för 2040. EESK efterfrågar därför en bred dialog vid fastställandet av målen och utvecklingen av politiken med bland annat arbetsmarknadens parter, det civila samhället och medborgarna.

Med anledning av utarbetandet av lagstiftningsförslaget avseende målet för 2040 inom EU betonar EESK behovet av en omfattande konkurrenskraftskontroll i förhållande till andra större ekonomier för att värna EU:s globala konkurrenskraft och industriella bas samtidigt som höga miljömässiga och sociala standarder upprätthålls. (ks)

Att upprätta dynamiken i EU:s utvidgning: det civila samhällets insatser för att ge västra Balkan fördelar genom gradvis integration

20 år efter Sloveniens anslutning till EU samlade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) politiska ledare och ledare för det civila samhället i Ljubljana för att fira denna symboliska årsdag, understryka de grundläggande fördelarna med EU-medlemskapet och bekräfta att västra Balkans framtid ligger i EU.

Konferensen ”Continuing the success story of EU enlargement - Bringing benefits to the Western Balkans in advance of accession”, som anordnades av EESK i nära samarbete med EU-kommissionen och Open Society Foundation-Western Balkans, belyste de reformer som krävs för att göra framsteg på vägen mot anslutning, inbegripet vikten av att upprätthålla EU:s grundläggande värden.

Talare vid konferensen var EESK:s ordförande **Oliver Röpke**, Sloveniens utrikesminister **Tanja Fajon**, Sloveniens arbetsmarknadsminister **Luka Mesec** och det regionala samarbetsrådets generalsekreterare **Majlinda Bregu**.

Såsom **Oliver Röpke** framhöll: ”Västra Balkan hör hemma i EU. Fram till dess är vår EU-familj inte fulltalig. Ni kan räkna med att EESK fortsätter att göra sitt genom att anordna ett utvidgningstoppmöte för det civila samhället i september.”

Sloveniens utrikesminister **Tanja Fajon** sade: ”Jag anser att vi i den nuvarande geopolitiska situationen behöver varandra mer än någonsin tidigare. För denna process måste det civila samhället sätta press på politikerna och regeringen att röra sig i riktning mot EU.”

Luka Mesec, Sloveniens minister för arbetsmarknadsfrågor, familjefrågor, sociala frågor och lika möjligheter, sade: ”Slovenien och länderna på västra Balkan har en lång gemensam historia. Vårt gemensamma hem är Europeiska unionen, så jag kommer tillsammans med den slovenska regeringen att verka för att underlätta anslutningen av länderna på västra Balkan till EU.” (mt)

EESK lanserar utbytesprogram med nationella ekonomiska och sociala råd runtom i EU

EESK har lanserat ett nytt program för att vidareutveckla sina förbindelser med de nationella ekonomiska och sociala råden. Detta initiativ syftar till att möjliggöra ett mer regelbundet utbyte i fråga om prioriterade frågor, planerade yttranden och rapporter samt bästa praxis.

Det första utbytet ägde rum i mars i Frankrike när **ordföranden för EESK:s ungdomsgrupp Katrīna Leitāne** besökte Frankrikes råd för ekonomiska, sociala och miljörelaterade frågor under två dagar för att diskutera ungdomspolitik. Vad blev resultatet? Nya idéer för att främja ungdomsagendan på EU-nivå och nationell nivå och integrera ungdomars förväntningar i EESK:s verksamhet och samtidigt en möjlighet att träffa nya kollegor som arbetar med samma frågor i en medlemsstat.

I denna video delar Katrīna Leitāne med sig av sina intryck från sitt arbetsbesök och det givande utbyte hon hade med Frankrikes råd för ekonomiska, sociala och miljörelaterade frågor.

Du hittar mer information om utbytesprogrammet på vår webbplats.

Du kan också få mer information genom att skicka ett mejl till sekretariatet för kontakter med de nationella ekonomiska och sociala råden och det civila samhället (EESC-ESCS-relations@eesc.europa.eu).

NYHETER FRÅN GRUPPERNA

EU-valet 2024: vi har ett resultat – och nu behöver vi snabbt en strategisk agenda som funkar i framtiden

Av Stefano Mallia, ordförande för EESK:s arbetsgivargrupp

I efterdyningarna av EU-valet är det nu helt klart turbulenta tider som råder runt omkring oss. Den konservativa segern satte stopp för en högerextrem jordskredsseger. Men trots att mitten-högern höll ställningarna kan vi inte bortse från att ytterhögern får större makt i det nya Europaparlamentet, vilket kommer att göra det svårare att rösta i viktiga frågor. Vi kunde göra oss en uppfattning om detta redan förra året, när EPP – på ett hår när – inte lyckades samla en blockerande högermajoritet för att sätta stopp för förordningen om naturrestaurering.

Nödvändiga framsteg inom industripolitiken och i fråga om ekonomisk säkerhet toppar näringslivets lista över viktiga frågor, särskilt när det gäller teknik, kritiska råvaror, halvledare, elfordon, ekonomisk resiliens och konkurrenskraften rent generellt. Det är mycket viktigt att stärka den inre marknaden och uppmuntra privata investeringar genom en fungerande kapitalmarknadsunion. Kommer det nya Europaparlamentet att kunna leva upp till förväntningarna?

Vi har inget annat val än att konkurrera med globala stormakter som Kina och USA.

År 2008 var bruttonationalprodukten i löpande priser i euroområdet och i USA ungefär lika stor och uppgick till 14,2 biljoner respektive 14,8 biljoner US-dollar (13,1 biljoner respektive 13,6 biljoner euro). Femton år senare uppgår euroområdets BNP till strax över 15 biljoner US-dollar, medan USA:s BNP har stigit till 26,9 biljoner US-dollar. Om produktivitetstillväxten i de fem största europeiska ekonomierna – Tyskland, Storbritannien, Frankrike, Italien och Spanien – hade motsvarat den i USA mellan 1997 och 2022 skulle dessa länders BNP per capita i genomsnitt ha ökat med 13 000 US-dollar (12 000 euro) när hänsyn tas till köpkraftspariteten. Dessa siffror är inte utan betydelse.

På grund av EU:s positiva handelsbalans under en lång tid har många bortsett från att vår konkurrenskraft är hotad. I tron på globala lika villkor och en regelbaserad världsordning har vi litat på att andra aktörer skulle spela enligt samma regler. Men nu när världen förändras i sådan hög takt måste EU höja insatserna och snabbt reagera på alla signaler som hittills ignorerats. Vi hoppas att det nya parlamentet kommer att kunna leva upp till förväntningarna och inte begränsa sig till partipolitik.

Att rusta de europeiska företagsråden för framtiden: därför behöver vi se över direktivet

Av EESK:s arbetstagargrupp

Det finns för närvarande över 1 200 europeiska företagsråd i stora multinationella företag. Dessa organ kan användas för att säkerställa demokrati på arbetsplatsen, eftersom de har rätt att få information från

företagets centrala ledning om gränsöverskridande frågor som de även kan yttra sig om. Dessa frågor berör bland annat det nuvarande ekonomiska och finansiella läget och den sannolika utvecklingen när det gäller arbetstillfällen, investeringar och nya arbetsmetoder. De europeiska företagsråden saknar rätt att förhandla fram avtal.

De europeiska företagsråden ökar i betydelse eftersom företagens beslut, som främst fattas vid huvudkontoret, genomförs överallt i bolaget. Råden hjälper arbetstagarföreträdarna att bättre förstå företagens beslut. Lämplig information och samråd kan även hjälpa ledningen att utforma sina beslut så att de genomförs på ett smidigt sätt i alla länder.

Det finns dock belägg för allvarliga brister i det nuvarande direktivet om europeiska företagsråd (från 2009) och dess genomförande. En avgörande aspekt är att många europeiska företagsråd inte har möjlighet att vända sig till domstol om deras rättigheter kränks. En analys av tidigare rättsliga förfaranden och avgöranden visar att det råder viss rättsosäkerhet, särskilt när det gäller definitionerna av ”information”, ”samråd”, ”gränsöverskridande” och ”sekretess”, samt de europeiska företagsrådens rätt att anlita experter (t.ex. juridiska biträden eller fackliga företrädare). Dessutom finns det flera föråldrade bestämmelser som måste anpassas till det nuvarande globala läget.

Företagen och deras arbetskraft står inför mångfasetterade utmaningar: digitalisering, åtgärder mot klimatförändringar, demografiska utmaningar och kompetensutveckling. Sådana förändringar kan vara störande och påverka konkurrenskraften, den sociala tryggheten och arbetstagarnas produktivitet inom ett företag. Vetenskaplig forskning visar att ändamålsenlig rätt till information, samråd och/eller arbetstagarinflytande ökar hållbarheten i företagens beslut och företagens konkurrenskraft, vilket i sin tur tyder på att europeiska företagsråd kan spela en avgörande roll i genomförandet av en rättvis omställning.

En översyn av direktivet är därför nödvändig för att säkerställa rättssäkerhet och välfungerande europeiska företagsråd. Ett snabbt och smidigt genomförande av översynen av direktivet bör avhjälpa de befintliga bristerna och göra de europeiska företagsråden rustade för framtiden. EESK:s yttrande innehåller en bedömning av kommissionens förslag och ett antal konkreta förslag till lagstiftarna om hur direktivet kan förbättras ytterligare.

Hälsa måste förbli en central prioritering under den nya valperioden

Av Gruppen för civilsamhällesorganisationer

Hälso- och sjukvårdspersonal och företrädare för det civila samhället uppmanar beslutsfattarna att införa en ”hälsokontroll” för all framtida politik. De kräver att ”rätten till hälsa” fortsatt ska stå högt upp på EU:s och medlemsstaternas dagordning under den nya valperioden, vilket är vad européerna efterlyste vid konferensen om Europas framtid.

De nationella och europeiska hälsoåtgärderna måste samordnas bättre och anpassas bättre till varandra så att man kan skapa en mer hållbar hälso- och sjukvårdssektor som kan stå emot framtida chocker och garanterar lika tillgång till hälso- och sjukvård av god kvalitet för alla.

Enligt konferensen The State of Health in the EU som hölls i Liège den 4 juni förväntas Investeringar, förebyggande åtgärder, tekniska innovationer och hälsoutbildning från en tidig ålder spela en viktig roll i detta. Evenemanget anordnades av Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK, tillsammans med CHU Liège och Hôpital de la Citadelle, inom ramen för det belgiska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd.

”Under nästa valperiod, 2024–2029, måste hälsa förbli en central strategisk prioritering för den nya kommissionen, det nya Europaparlamentet och rådet”, sade **Séamus Boland**, ordförande för Gruppen för civilsamhällesorganisationer. EU-institutionerna bör anamma en One Health-modell som främjar kopplingarna mellan hälso- och sjukvårdspolitik och demografisk utveckling, den digitala och den gröna omställningen, ekonomisk säkerhet och industripolitik.

Séamus Boland betonade att hälso- och sjukvårdspolitiken endast kan fungera effektivt i kombination med tillgängliga, adekvata och högkvalitativa sociala tjänster och socialpolitiska åtgärder och med en tillräcklig mängd välutbildad hälso- och sjukvårdspersonal. Han upprepade att civilsamhällesorganisationer, t.ex. patientorganisationer, måste involveras direkt i hälso- och sjukvården och ta på sig ansvar. Han sade: ”För att europeiska initiativ och program på hälsoområdet ska få acceptans och lyckas krävs det en öppen, regelbunden och strukturerad dialog med det civila samhällets organisationer. Deras förmåga att utföra detta arbete är i sin tur beroende av att de får hållbar och förutsägbar finansiering.”

Vid konferensen diskuterades flera grundläggande aspekter i fråga om en stärkt europeisk hälsounion:

- Åtagandet i fråga om One Health.
- Digitala innovationer och deras inverkan på hälsan.
- Hållbarhet och framtidssäkring av hälso- och sjukvårdssystemen genom sociala investeringar.
- Den globala kampen mot ojämlikhet i hälsa mot bakgrund av europeisk solidaritet: exemplet sällsynta sjukdomar.

Slutsatserna och rekommendationerna från konferensen kommer att offentliggöras på evenemangets webbplats.

Läs mer om konferensen i vårt pressmeddelande.

??UNGDOMAR I FOKUS

Frankrike: Hur Nationell samling drar fördel av ungas röster

Av Christophe Préault, verkställande direktör, Touteleurope.eu

I valet till Europaparlamentet 2024 överträffade det franska ytterhögerpartiet Rassemblement national (”Nationell samling”) opinionsundersökningarna och uppnådde det bästa resultatet i sin historia. Partiet fick också mer än en tredjedel av rösterna från dem under 35 år. Vår särskilda gäst Christophe Préault, verkställande direktör för Toute l’Europe, analyserar framgången för partiet och dess ledare Jordan Bardella, som växte upp i en Parisförort, bara är 28 år gammal och är mycket aktiv på TikTok.

Vid valet till Europaparlamentet i juni 2024 uppnådde Nationell samling ett historiskt resultat: partiet lyckades övertyga en knapp tredjedel av väljarna (31,4 %). Detta ytterhögerparti är störst i nästan alla åldersgrupper och yrkesgrupper och rör därmed om i valurnorna. Detta gäller särskilt hos de yngre, där Jordan Bardellas lista fick 32 % av de 25–34-årigas röster och ökade med över 10 procentenheter (26 %) i åldersgruppen 18–24 år jämfört med valet till Europaparlamentet 2019.

Det finns flera faktorer som förklarar att ungdomar lockas till Nationell samling. Först och främst bör man nämna personen Jordan Bardella, toppkandidat vid valet till Europaparlamentet och partiets ordförande, som bryter av mot den traditionella politiken. Ungdomarna uppfattar det som att han talar klarspråk och är uppriktig i en situation där misstro råder mot den politiska världen. Hans personliga levnadsbana gör det också lätt att identifiera sig med honom: han är ett medelklassbarn som växte upp i en Parisförort (Seine-Saint-Denis), han har inte gått på en elitskola och han har ingen högskoleexamen utan bara en studentexamen. Det är det som gör att han kan övertyga de arbetarklassungdomar som oroar sig för sin framtid och känner sig åsidosatta eller till och med bortglömda.

Att Jordan Bardella lyckats locka så många 18–34-åringar beror också på att han själv är ung. Eftersom han är 28 år känner han mycket väl till den här generationens koder och kan begagna sig av dem. Det är för övrigt intressant att notera att år 2017 var det Emmanuel Macron som illustrerade denna triumferande ungdom, dock i ett annat samhällsskikt.

Nationell samling drar således fördel av sin ledares personlighet och en image som till stor del växt fram genom sociala medier. Jordan Bardella är mycket aktiv på TikTok, som spelar en viktig roll i hans valstrategi, i en tid då unga människor inte längre informerar sig via traditionella medienätverk. Hans popularitet där ökar (1,6 miljoner följare). Han talar inte om reform av EU-fördragen, Ukraina eller den gröna given. Han visar framför allt upp sitt vardagsliv, gratulerar på mors dag, filmar sig själv på sitt kontor och under sina olika resor ... Han surfar på trender genom att tala om aktuella frågor. Han ger till och med utmaningar till gamers, dvs. unga (och mindre unga) entusiastiska dataspelare.

Det växande avståndet mellan de yngre generationerna och den traditionella politiska världen stärker hans image, hans positionering och den populistiska retoriken, samtidigt som de frågor som väljarna betraktar som viktigast har förändrats starkt sedan valet till Europaparlamentet 2019. Ungdomarnas kamp i miljöfrågor under 2019 har övergått till andra ämnen som är lika relevanta, men förankrade i vardagen. I dag är det otrygghet (kopplad till invandring) och köpkraft som oroar. Detta ytterhögerparti växer genom att livnära sig på denna ilska och spela på känslorna hos en generation som känner sig förfördelad. Det politiska etablissemanget som helhet har inte tillräckligt beaktat konsekvenserna av covid-19-krisen 2020. Covid-19-pandemin blottlade och förvärrade brutalt de ojämlikheter som redan rådde för franska och europeiska ungdomar på arbetsmarknaden, men också när det gäller tillgång till utbildning, med större svårigheter att fortsätta att studera eller helt enkelt följa en utbildning vid en tidpunkt då fullständig digitalisering blev lösningen.

I stället för att stirra sig blind på Nationell samling bör man först och främst intressera sig för dess väljare och särskilt medelklassungdomarna. Man måste ge dem tydliga och konkreta svar på deras farhågor: det ökande våldet i samhället, de försämrade offentliga tjänsterna på landsbygden, svårigheterna att hitta jobb eller gå rätt utbildning samt känslan av att invandringen är okontrollerad. För de traditionella politiska partierna handlar det om att ta ett steg tillbaka och ta hand om dem som ofta inte uppmärksammas, som inte är intressanta, eftersom de inte är särskilt intresserade av politik eller engagerade. I denna kamp måste vi erkänna att EU inte är särskilt synligt, trots många program för ungdomar, utbildning, sysselsättningsstöd och kamp mot otrygghet. Antagligen utgör Erasmus, som främjar rörlighet och erfarenheter för en mer diversifierad befolkning (lärlingar, arbetslösa osv.) en utgångspunkt, men räcker uppenbart inte till i dagsläget. För att finna en lösning måste man också ställa sig den rätta frågan om migrationshantering, en central och polariserande fråga i våra europeiska samhällen, och en fråga som fortfarande diskuteras, trots att man nyligen antog den europeiska migrations- och asylpakten.

Christophe Préault *är journalist och verkställande direktör för Touteleurope.eu, en webbplats med pedagogisk information om EU:s funktionssätt och politik. Han har lång erfarenhet av att behandla aktuella frågor, särskilt EU-frågor och ekonomiska frågor. Han har examen från Institut d'études politiques de Bordeaux och cykeln för högre europeiska studier vid École nationale d'administration (ENA). Han är för närvarande ansvarig för redaktionen för Touteleurope.eu och leder regelbundet debatter och konferenser om EU-frågor.*

Hur kan man nå fram till TikTok-generationen?

av Rieke Smit, redaktör för Social News Daily/ #UseTheNews

Vår särskilda gäst är Rieke Smit, en ung journalist från #UseTheNews. #UseTheNews, ett initiativ från den tyska nyhetsbyrån DPA, fokuserar på hur generation Z konsumerar nyheter. Initiativet syftar till att förbättra denna generations mediekompetens. Enligt vissa siffror intresserar sig en knapp tredjedel av 18–24-åringarna för nyheter och 23 % av dem uppger att de får sina nyheter uteslutande från TikTok. Rieke skriver därför om hur man kan nå fram till generation Z genom TikTok och andra sociala medier, och förklarar hur man inom denna generation kan öka intresset för viktiga nyheter med direkt inverkan på livet.

Vi håller på att förlora en generation – eller åtminstone kan det verka så. Vi lyckas inte längre förmedla några nyheter till generation Z. En knapp tredjedel av 18–24-åringarna intresserar sig för nyheter. Under 18 år är procentandelen ännu lägre.

Rent generellt är detta fenomen inte nytt. Vid det här laget har alla hört talas om nyhetströtthet och nyhetsundvikande beteenden. Till detta tillkommer den ökande betydelsen av influerare och plattformar som erbjuder korta videor, särskilt för ungdomar, vilket bekräftas i den senaste Digital News Report från Reuters Institute for the Study of Journalism.

Ungdomar konsumerar allt mindre nyheter för att de har svårt att hitta tillförlitliga källor på plattformar som TikTok, men även för att de inte ser något samband mellan nyheterna och sitt eget liv. Detta påpekades av en 16-årig flicka i en av våra #UseTheNews-studier och sätter den alarmerande trenden i perspektiv. Den stora frågan är hur kan vi nå fram till TikTok-generationen.

Först och främst måste vi finnas med på de plattformar dessa unga hursomhelst använder. Där måste vi erbjuda nyheter, perspektiv och bakgrundsinformation. Därefter måste vi förklara varför det är så viktigt för ungdomar att hålla sig informerade och hur det kan förändra deras liv. Medan vi gör detta arbetar vi av bara farten även upp deras mediekompetens.

Detta är också syftet med initiativet #UseTheNews och Social News Daily-redaktionens mål. Redaktionen utnämnde 2024 till ”Nyhetsår” för att stärka samhället och demokratin genom ökad nyhetskompetens, särskilt bland tonåringar och unga vuxna.

Social News Daily bidrar till detta med nyheter om TikTok, Instagram och YouTube. Nyheter på sociala medier? Hur fungerar det? Genom att använda de metoder som innehållsskapare kommit underfund med långt innan vi gjorde det: man kan sminka sig, laga mat eller gå en promenad samtidigt som man diskuterar viktiga frågor. Det är exakt vad vi på SND gör – vi förmedlar nyheter.

Att anpassa innehållet till konsumenternas tittarvanor – det är vad vi experimenterar med. Vi bryter isär komplexa ämnen i videor på 40-sekunder som även förklarar varför ämnena i fråga är viktiga för en 16-åring i dag.

Vi använder oss därtill av klickbete – samtidigt som vi tar hänsyn till journalistisk standard. Varför? På TikTok har du bara två sekunder på dig för att fånga användarens uppmärksamhet. Om din video inte är tillräckligt fängslande under denna korta tid kommer ingen att titta på den. Så redan i början ställer vi en provokativ fråga eller anger ett ovanligt faktum för att fånga tittarens uppmärksamhet – klickbete – och ger svar senare i videon. På så vis stannar användarna kvar och konsumerar oavsiktligt journalistiskt innehåll. Är det så enkelt?

Räcker det att vara en mediekanal på sociala medier? Det korta svaret är nej. Det behövs fler beröringspunkter mellan ungdomar och journalister. Vi behöver stärka förtroendet för medier och göra journalistiken mer transparent. Till exempel genom att uppmuntra lärare att främja mediekompetens i skolan eller att skapa utbytestillfällen mellan klassrum och redaktionella kontor, som vi på #UseTheNews gör i våra ”Model projects” och ”Newscamps”.

För det krävs att vi är där ungdomarna befinner sig: i skolor, på festivaler och i sociala medier. Det krävs att vi samtalar med dem om falska nyheter, medier och deras innebörd. Då har vi en chans att förmedla nyheter till generation Z igen.

TikTok: https://www.tiktok.com/@social.news.daily

UsetheNews Kanal: https://www.instagram.com/usethenews2024/?hl=de

Rieke är redaktör och följer det dagliga redaktionella arbetet på Social News Daily (SND). Hon har haft olika befattningar i #UseTheNews sedan 2021 och ansvarar i dag för planering, samordning och godkännande av SND-bidrag. Efter avslutade studier på kandidat- och magisternivå med inriktning på journalistik och humanitärt bistånd gjorde hon praktik på FUNKE Zentralredaktion.

#UseTheNews (UTN), ett initiativ från den tyska nyhetsbyrån DPA, går till grunden med ungdomars mediekompetens. Med hjälp av Leibniz Institute for Media Research utvecklas innovativa nyhetsformat i ett nyhetskompetenslaboratorium och på en social nyhetssida. UTN erbjuder även workshoppar och material för lärare. Projektet får stöd av många samarbetspartners från medie-, utbildnings- och forskningssektorn. Styrelsen består av välkända personligheter från medierna och politiken.

Har du råd att arbeta gratis?

Av Cláudia Pinto, Europeiska ungdomsforumet

Europeiska ungdomsforumet, som är den största plattformen för ungdomsorganisationer i Europa och har förespråkat praktikprogram av hög kvalitet under de senaste tio åren, ställer sig bakom EESK:s uppmaning om att förbjuda oavlönad praktik. Vår särskilda gäst, Europeiska ungdomsforumets Cláudia Pinto, beskriver i detalj kommissionens senaste förslag om att förbättra kvaliteten på praktikprogram i EU och redogör för alla dess brister – trots att hon beskriver det som ett stort steg framåt.

Ungdomars jobbsökande är i dag ofta begränsat till en oavlönad praktikplats efter en annan. Löftet? Att oavlönad praktik är en inkörsport till arbetsmarknaden som ger ungdomar tillgång till nätverk och erbjuder dem nya lärandeerfarenheter.

Det som oavlönad praktik uppenbart inte ger är ekonomiskt oberoende. Hur ska man kunna köpa mat och betala hyra och alla andra räkningar när man arbetar gratis?

Oavlönad praktik är en form av utnyttjande av ungdomar på arbetsmarknaden. Den ökar den sociala utestängningen, eftersom det bara är de som har råd att arbeta gratis som kan göra det. Ungdomar från missgynnade miljöer utestängs således från första början. Det som gör saken ännu värre är att oavlönad praktik ersätter ingångsjobb och därmed bidrar till en ännu otryggare arbetsmarknad.

Europeiska ungdomsforumet har förespråkat praktikprogram av hög kvalitet under de senaste tio åren. De senaste två åren har vi aktivt drivit kampanjen ”Har du råd att arbeta gratis?”, med krav på ett direktiv för att förbjuda oavlönad praktik på arbetsmarknaden i alla EU:s medlemsstater.

Och i mars kom till slut kommissionens förslag om att förbättra kvaliteten på praktikprogram i EU. Och man lade faktiskt fram ett direktiv! Detta är ett stort steg i rätt riktning, som uppnåddes tack vare ungdomars outtröttliga opinionsbildning i hela EU. Trots steget framåt utgör direktivet tyvärr ingen garanti för avlönad praktik på arbetsmarknaden.

Europeiska ungdomsforumets främsta oro när det gäller förslaget är att det endast tar itu med en sida av problemet. Det avser bara falska praktikplatser – riktiga jobb som kamoufleras till praktik i syfte att sänka arbetsvillkoren, särskilt ersättningen – i stället för att omfatta alla praktikanter på arbetsmarknaden. Vad kommissionen föreslår är ett tillämpningsdirektiv. På grund av detta sätts stor press på arbetsinspektionerna, som redan är underfinansierade och överbelastade.

Europeiska ungdomsforumet är därför mycket oroat över det praktiska genomförandet av direktivet och hur ungdomars rättigheter kan upprätthållas i praktiken. Förslaget ger i huvudsak inga rättigheter till praktikanter, utan definierar snarare vad praktikplatser inte bör vara. Det omfattar en princip om icke-diskriminering av praktikanter. Europeiska ungdomsforumet är dock oroat över hur medlemsstaterna kan komma att införliva det i sin nationella lagstiftning, och eventuellt ge arbetsgivarna utrymme att fortsätta att utnyttja ungdomar.

Tillsammans med förslaget till direktiv föreslog kommissionen också en ny rådsrekommendation för att uppdatera kvalitetskriterierna för hälften av praktikprogrammen genom att dess tillämpningsområde utvidgas till att omfatta alla typer av praktik och genom att principer om tillgång till lön och socialt skydd införs. Det känns mycket bra att se dessa principer i ett förslag, även om rådets rekommendation tyvärr inte är bindande.

Europeiska ungdomsforumet kommer att fortsätta att värna ungdomars rättigheter och kämpa för rättvisa arbetsvillkor. Vi uppmanar rådet och Europaparlamentet att göra texten mer slagkraftig och se till att det inte finns några kryphål som skulle kunna möjliggöra ett fortsatt utnyttjande av ungdomar. För en fullständig genomgång av detta förslag, se vår artikel ”Two Steps Forward One Step Back”.

Cláudia Pinto leder det opinionsbildande arbetet med ungdomars övergång från utbildning till arbetsmarknad vid Europeiska ungdomsforumet, med fokus på politiska åtgärder för att förbättra kvaliteten på praktikprogram i Europa. Med sakkunskap inom den europeiska social- och arbetsmarknadspolitiken har hon tidigare arbetat vid CESI (europeiska sammanslutningen av oberoende fackföreningar).

Redaktör

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Medverkande i detta nummer

Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dp)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Medverkande i detta nummer

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adress

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

06/2024